

# Bērna talanta potenciāla identificēšanas indikatori psihomotorajā jomā



## Pamatinformācija

Vārds, uzvārds: \_\_\_\_\_

Metodikas aizpildīšanas datums: \_\_\_\_\_

Bērna vecums (pilni gadi): \_\_\_\_\_ Bērna dzimums: vīr.  siev.

Klase/grupa: \_\_\_\_\_

Saistība ar bērnu:

- audzinātāja (-s)
- psihologs
- cits pedagogs \_\_\_\_\_

---

## Informācijai

- ✓ Identificēšanas indikatoru sarakstus var aizpildīt pedagogs, kurš bērnu pazīst ne mazāk kā 6 mēnešus un sadarbojas ar bērna ģimeni.
- ✓ Pedagogam ir jāveic novērojumi vairāku mēnešu griezumā, pēc iespējas daudzveidīgākās mācību un ārpus mācību darba situācijās. (Par novērojumu veikšanu lasīt sadaļā "Kā ir iespējams identificēt bērna talanta potenciālu izglītības iestādē?").
- ✓ Objektīvākai novērošanai un interpretācijai identificēšanas indikatoru sarakstus ieteicams aizpildīt vairāk nekā vienam pedagogam.
- ✓ Būtiski ir iesaistīt vecākus, lai iegūtu precīzāku informāciju un pilnīgāku novērtējumu par bērna uzvedības izpausmēm dažādās vidēs. Sadarbība ar vecākiem notiek sarunu veidā.

## Instrukcija

Katrai sniegtajai atbildei ir jāatspoguļo, cik bieži var novērot noteiktas bērna talanta potenciāla izpausmes. Bērna darbībā, sniegtā var neatspoguļoties visas minētās izpausmes, kā arī sarakstā var būt neietvertas kādas specifiskas konkrētā bērna talanta potenciāla izpausmes. Katram indikatoram atzīmē tikai vienu atbildes variantu labajā pusē, izvēloties un apvelkot vienu no četrām izvēlēm, kas visprecīzāk atspoguļo konkrētā indikatora izpausmes biežumu:

- 1) "nekad" – bērnam šāda talanta potenciāla izpausme nav novērota;
- 2) "reti" – bērnam šāda talanta potenciāla izpausme novērojama reti, atsevišķas reizes;
- 3) "bieži" – bērnam šāda talanta potenciāla izpausme novērojama bieži, laiku pa laikam;
- 4) "vienmēr" – bērnam šāda talanta potenciāla izpausme novērojama pastāvīgi, konsekventi.

Pēc aizpildīšanas pārlicinieties, vai esat atzīmējis(-usi) visus indikatorus.

<b>Psihomotorais intelekts</b> – ķermeņa izmantošana informācijas uztveršanai, ideju vai izjūtu pārveidošana ķermeņa kustībās.	Nekad	Reti	Bieži	Vienmēr
1. Izmanto maņas un kustības, lai uztvertu informāciju un virzītu savas darbības (piemēram, aplūko, aptausta, manipulē ar darbarīkiem, pirms tos izmanto mērķtiecīgā darbībā).				
2. Demonstrē labu telpas izjūtu, pielāgo savu darbību vides specifikai (piemēram, aktivitātes laikā izvēlas ērtāko pozīciju, kas ļauj sasniegt vēlamu rezultātu).				
3. Atveido pēc acumēra (uzzīmē, izveido) oriģināla lielumam, formai, masai atbilstošus vai proporcionāli atbilstošus objektus.				
4. Spēj pēc acumēra noteikt objektu attālumu un izmērus tuvu reālajam.				
5. Uztver sava ķermeņa reakcijas un fiziskas sajūtas (piemēram, raksturo vārdos, kā enerģija ir sajūtama ķermenī).				
6. Uztver citu cilvēku darbības un kustības (ķermeņa reakcijas, ķermeņa pozas), piemēram, pamana, ka otrs ir sasprindzis vai nemierīgs.				
7. Atdarina ar ķermeņa kustībām dažādas dzīvas būtnes, dabas parādības, atspoguļojot to raksturīgākās pazīmes, izpausmes.				
8. Spēj nodot informāciju bez vārdiem, attēlo savas emocijas un domas ar ķermeņa palīdzību.				
9. Izmanto plastiskus līdzekļus izteiksmīgi un trāpīgi, t.i. ar kustību palīdzību, ķermeņa stāvokļa palīdzību, ar žestiem un mīmiku, atspoguļo notikumus un situācijas.				
10. Izzina ar aizrautību un patstāvīgi objektu, materiālu izmantošanu, manipulē ar tiem, izjaucot, saliekot tos.				

<b>Sensomotorās spējas</b> – sensori uztvertās informācijas organizēšana, pārstrāde un pārveidošana mērķtiecīgās kustībās, darbībā.	Nekad	Reti	Bieži	Vienmēr
1. Veic veikli darbības, kurās ir jāsaskaņo acu – roku vai acu – kāju, vai roku – kāju darbība.				
2. Demonstrē labas grafomotorās spējas rakstībā, zīmēšanā vai kaligrāfijā.				
3. Izmanto veikli priekšmetus sīku un precīzu darbību veikšanai (rakstīšana, zīmēšana, šūšana, adīšana, gleznošana, pārļošana utt.).				
4. Izjūt materiālu īpašības, veikli un precīzi strādā ar tiem (piemēram, veidošanas, vīšanas un pīšanas materiāli).				
5. Veido telpiskus un dabiskam veidolam atbilstošus objektus, atveidojot to nozīmīgas detaļas.				
6. Apgūst ātri un atdarina precīzi novērotas multiplas kustības vai kustību kombinācijas (piemēram, dejas, aušana, klavierspēle, bumbas dribls un iemietiens u.c.).				
7. Izzina ar aizrautību un patstāvīgi objektu un materiālu īpašības un to pielietošanas iespējas (izjaucot, saliekot tos utt.).				
8. Apzinās ārējās vides stimulu radīto nemieru un spriedzi ķermenī un izmanto dažādas stratēģijas ķermeņa nomierināšanai (piemēram, izmanto elpošanas tehnikas, iet pastaigāties, lai justos fiziski labāk utt.).				

9. Uztver dažādus fiziskās vides elementus un to, kā šie elementi uzlabo vai kavē spēju pašorganizēties (piemēram, strādā aktīvāk mūzikas pavadījumā).				
--	--	--	--	--

Izpausmes biežums

<b>Motorās spējas</b> – koordinēta, veikla, enerģiska kustību izpilde un ķermeņa līdzsvara un pozīcijas kontrolēšana.	Nekad	Reti	Bieži	Vienmēr
1. Demonstrē veiclību, plastiskumu un elastību lielajās kustībās (piemēram, dejā, vingrošanā, sporta spēlēs utt.).				
2. Demonstrē veiclību, plastiskumu un elastību mazajās kustībās (piemēram, veidojot, rakstot, šujot utt.).				
3. Ar ķermeni ātri reaģē uz sev apkārt notiekošo (piemēram, sporta spēles laikā ātri reaģē un veic precīzas kustības bumbas atsišanā).				
4. Demonstrē izturību un spēku praktiskā darbībā (piemēram, paveic fizisku darbu līdz galam, pabeidz pārgājiena distanci bez spēku izsīkuma utt.).				
5. Izpilda kustības, darbības atbilstoši instrukcijām vai norādēm (piemēram, satver, notur un atskaņo mūzikas instrumentu atbilstoši norādēm).				
6. Izpilda sarežģītas kustību kombinācijas, kurās nepieciešams līdzsvars un spēks (piemēram, ielu vingrošana, izpildīt trikus ar velosipēdu utt.).				
7. Demonstrē jaunas fiziskas aktivitātes vai jaunas kustības un darbības kādā jau esošā aktivitāšu jomā (piemēram, izdomā jaunus trikus ar sporta inventāru).				
8. Izpilda saskaņoti dažādus ritma vingrinājumus kustībās vai ar mūzikas un ritma instrumentiem.				
9. Apgūst un ātri pielāgo ķermeņa kustības dažādu veiclības triku izpildē (piemēram, burvju triki, frīstails u.c.).				
10. Demonstrē labu līdzsvara izjūtu un balansē ķermeni dažādās aktivitātēs (piemēram, augstlēkšanā pārnēs ķermeņa svaru).				

**Secinājumi:**

---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---